MARÇ 2026

#AusDeLaMarinaAlta #Oroneta
#Per Sant Macià, l'oreneta ve i el fred se'n va
Imatge: SEOBirdLife

#PerSantMacià,L'oronetaVeIElFredSe'nVa

ÍNDEX

Festes 3

Actualitat 4

Ressenyes 26

L'entrevista del mes 32

FESTES

Falles Pego 2026

Diumenge 15 de març
8:00 h Plantà de la Falla Convent

Dilluns 16 de març
8:00 h Plantà de la Falla La Font i Falla Plaça i Natzaré
00:00 h Música a la Falla La Font

Dimarts 17 de març
10:00 h Visita del jurat de les falles per les diferents comissions
11:00 h Cercavila per recollir les Reines del Casal
00:00 h Orquestra a la Falla Plaça i Natzaré
00:00 h Música a la Falla La Font i Macrodiscomòbil a la Falla Convent

Dimecres 18 de març
10:00 h Jocs infantils a la Pl. Maria Cambrils
11:00 h Cercavila fallers
18:00 h Ofrena de flors a la capella de l'Ecce-Homo. Itinerari: Pl. Jaume I, Av. Jaume I, C/ Major, C/ Ecce-Homo
20:00 h Lliurament de premis a l'Ajuntament
00:00 h Discomòbil a la plaça Maria Cambrils (Falla Convent)
00:00 h Orquestra (Falla La Font)
00:00 h Discomòbil (Falla Plaça i Natzaré)

Dijous 19 de març
12:00 h Ofrena a la residència Sant Joan de Déu
13:00 h Missa a l'ermita de Sant Josep
14:00 h Mascletà al Passeig Cervantes
18:00 h Processó de Sant Josep.
23:30 h Cremà de la falla amb el tercer premi
00:30 h Cremà de la falla amb el segon premi
01:30 h Cremà de la falla amb el primer premi

Fira comarcal del comerç del Verger

Divendres 27 de març
20.00 h Obertura de la Zona Gastronòmica (amb tardeo, sopars i més)
21.00 h Actuació del grup ACOUSTIC ESTACIONES

Dissabte 28 de març
8.00 h Obertura de la Zona Gastronòmica (tot el dia amb esmorzars, dinars, tardeo i més)
10.00 h Obertura d'estands de la Zona Comercial
12.00 h Castells, tobogans i atraccions unflables per als menuts
12.00 h Carretons per als menuts amb la col·laboració de la Comissió bous al carrer
13.00 h Inauguració institucional de la fira
13.30 h Actuació del grup LOS SONADOS
17.00 h Castells, tobogans i atraccions unflables per als menuts
17.00 h Carretons per als menuts amb la col·laboració de la Comissió bous al carrer
17.30 h Gran DESFILADA de moda, complements i tendències 2026
21.30 h Actuació de la XARANGA GARANXA

Diumenge 29 de març:
8.00 h Obertura de la Zona Gastronòmica (tot el dia amb esmorzars, dinars, tardeo i més)
10.00 h Obertura d'estands de la Zona Comercial
10.30 h Taller de Danses Populars a càrrec de l'Espai de Música Jove del Verger
11.00 h Castells, tobogans i atraccions unflables per als menuts
11.00 h Carretons per als menuts amb la col·laboració de la Comissió bous al carrer
11.00 h Trobada de Danses Comarcal acompanyats per la Colla El Trapig
12.00 h Trobada de Muixerangues (d'Alacant i Xàtiva) acompanyats per la Colla El Trapig
13.30 h Actuació del grup CONVERGENTE
16.00 h Actuació de DJ OSCAR WOOTEN
17.00 h Castells, tobogans i atraccions unflables per als menuts
17.00 h Carretons per als menuts amb la col·laboració de la Comissió bous al carrer

Totes les actuacions, activitats, castells, tobogans i atraccions unflables seran GRATIS i es realitzaran en la plaça i el carrer Major.

ACTUALITAT

Experiència de març. Coves, pobles i temps profund a l'interior de la Marina Alta

La proposta d'aquest mes és una baixada conscient a l'interior de la Marina Alta, un territori on el paisatge no es mostra de colp, sinó que es revela a poc a poc. La ruta recorre tres municipis menuts i tres coves visitables que permeten entendre la comarca des d'un punt de vista menys superficial: el de la geologia, el de la història humana i el de la vida quotidiana de vall.

L'itinerari comença a Benidoleig, amb la Cova de les Calaveres; continua cap a l'Atzúbia, amb la Cova del Canelobre; i es tanca a la Vall d'Ebo, amb la Cova del Rull.

És una ruta d'interpretació del territori: entendre per què aquests pobles estan on estan, què explica el subsol del paisatge i com la història llarga continua influint en la manera de viure actual.

UN POC D'HISTÒRIA. Sabem d'on venim per decidir on

anem.

Les coves de la Marina Alta són el resultat d'un procés lentíssim: l'aigua filtrant-se durant milers d'anys en un paisatge calcari. Però, a diferència d'un arxiu natural inert, aquestes cavitats han estat habitades, explorades i interpretades per persones des de la prehistòria fins avui.

Refugi, espai ritual, lloc de pas o simple curiositat: les coves expliquen una relació continuada entre l'ésser humà i un entorn difícil. I els pobles que les envolten —majoritàriament d'origen andalusí— són hereus d'una història marcada per la conquesta cristiana, l'expulsió dels moriscos el 1609 i la repoblació posterior, que va redefinir completament la demografia i l'economia de l'interior.

Benidoleig està a la falda de la serra del Seguili, en un punt estratègic que facilita una panoràmica immillorable de tota la plana del riu Girona amb la serra de Segària al fons. El terme municipal limita amb els municipis d'Alcalalí, Beniarbeig, Benimeli, Orba, Pedreguer, el Ràfol d'Almúnia, Sanet i els Negrals, i Tormos.

Els primers vestigis humans els trobem ubicats a la cova de les Calaveres, amb restes de 100.000 anys d'antiguitat —Paleolític superior i mitjà— i d'altres d'època del bronze i iberoromana. També a la partida de les Plantades hi ha proves d'una premsa d'oli romana que formaria part d'una possible vil·la romana entre els segles I i V dC. Tanmateix, va ser l'època musulmana la que va conformar el poble actual. L'origen està en una antiga alqueria que juntament amb una altra desapareguda, anomenada Alcúdia, va facilitar l'assentament dels musulmans en aquestes terres allà pel segle X.

Respecte a l'Atzúbia-Forna, les dues poblacions conserven una important herència de l'Edat del Bronze i de les civilitzacions iberoromanes que les van poblar. Però l'origen de les poblacions és musulmà, com veiem en els topònims. Segons Coromines, ***Atzúbia*** correspondria al mot ***zubia***, que significa 'el clot' o 'terreny enclotat'; mentre que ***Forna*** vindria de la forma àrab ***fúrna*** ('estret i fosc').

Són molts els llegats que va deixar la població musulmana: en la toponímia, en l'urbanisme, etc. El nucli de Forna fou convertit en baronia de manera primerenca i sorprén pel magnífic estat de conservació del poble, que guarda tot l'encant de les alqueries andalusines medievals, presidit pel castell-palau, que a l'interior alberga grafits originals del segle XV. L'Atzúbia destaca per l'entramat de carrers i les cases espaioses del segle XIX, i per una font preciosa d'inspiració morisca a la plaça. Sense oblidar el valor paisatgístic del Xillibre —o Gelibre, com diuen a l'Atzúbia— al capdamunt, el castell de Benirrama a l'oest del poble i la cova del Canelobre, amagada al tossal del Llop.

Per a trobar els primers indicis d'assentaments humans a la Vall d'Ebo, ens caldrà visitar un dels jaciments paleolítics més importants de tota la província d'Alacant. La cova Fosca, considerada el Santuari del Paleolític, data del període magdalenià amb 16.000 anys d'antiguitat on apareixen diferents panells d'art rupestre gravat. També s'ha trobat més art prehistòric rupestre al terme com la cova del Reinós (15000 aC) o la cova de Torrudanes amb art llevantí del 1800 aC. A més, hi han aparegut diversos materials dispersos del Neolític, Calcolític o de l'Edat del Bronze.

El naixement de l'actual nucli urbà en aquesta vall foren les diverses alqueries andalusines que s'hi van desenvolupar en l'època musulmana. A la Vall d'Ebo, hi havia tres alqueries: Villars, Benissuai i Serra. Villars i Benissuai es van unir per a conformar l'actual nucli urbà d'Ebo.

Consells per a les rutes

- Porteu calçat còmode i aigua.
- Respecteu la natura i les restes arquitectòniques.
- Per a més informació consulteu les oficines de turisme.

JORNADES PROPOSADES. Pas a pas anem fent camí.

Benidoleig

Etapa 1: Benidoleig - Cova de les Calaveres

La Cova de les Calaveres és una de les cavitats amb més càrrega històrica de la comarca. Té dues parts ben diferenciades: una zona inundada, vinculada al sistema hidrogeològic, i una zona seca i visitable. El seu nom prové de la troballa d'ossos humans en una exploració del segle XVIII, un fet que va despertar tant l'interés científic com la imaginació popular.

Cova de les Calaveres de Benidoleig.

Les investigacions han documentat ús humà des de la prehistòria, així com presència de restes de fauna antiga. És una cova que no només mostra formes geològiques, sinó que parla clarament d'un ús continuat del territori al llarg de milers d'anys.

Després de la visita, passejar pel poble ajuda a situar la cova dins d'un paisatge humà real, no com un element aïllat. A més, podríem aprofitar per a visitar Ca'l Durà, una construcció del segle XIX, en ruïnes.

L'atzúbia-Forna

Etapa 2: L'atzúbia-Forna - Cova del Canelobre

La Cova del Canelobre és una cavitat relativament curta però molt intensa. El recorregut, d'uns 80 metres, inclou un desnivell que accentua la sensació d'entrada al món subterrani. La gran sala interior, amb centenars de metres quadrats, està plena d'estalactites i estalagmites que creen una imatge gairebé "catedralícia".

A diferència de la Cova de les Calaveres, ací el valor principal és geològic i visual: permet entendre amb molta claredat com l'aigua ha modelat la roca durant mil·lennis. És una cova ideal per a una visita curta però molt evocadora.

Interior de la Cova del Canelobre.

Quan acabem, és molt recomanable visitar el castell de Forna. El castell s'organitza al voltant d'un pati central i està protegit per quatre torres als extrems. Alguns autors apunten a una torre primigènia d'època almohade (fi s. XII – inici s. XIII). Com podem observar, es tracta d'una construcció de planta quadrangular a dues altures que es conforma al voltant d'aquest pati central. A la planta baixa, es concentren les estances comunals (quadres, cuina, presó, cos de guàrdia i premsa d'oli), mentre que la planta de dalt

és la planta noble o planta privada dels senyors.

La Vall d'Ebo

Etapa 3: La Vall d'Ebo - Cova del Rull

La Cova del Rull té una història molt vinculada al poble. Va ser descoberta l'any 1919 per José Vicente Mengual, conegut com el "tio Rull", mentre caçava. A partir de mitjan segle XX, la cavitat es condiciona per a les visites, convertint-se en un referent del turisme d'interior.

Interior de la Cova del Rull.

Destaca per la gran varietat d'espeleotemes —estalactites, estalagmites, columnes i sales àmplies— i per un recorregut còmode que permet una experiència molt completa en poc temps. És una cova que mostra bé com el patrimoni natural pot integrar-se en la vida local sense perdre el seu valor.

Un element identitari clau del poble és la Fira del Perelló, dedicada a una varietat local de pera, que se celebra habitualment al novembre i reforça el vincle entre territori, agricultura i comunitat.

Per aprofitar la visita al poble recomanem visitar el seu Museu Etnològic i Centre d'Interpretació d'Art Rupestre.

Situat en una casa antiga a l'avinguda de la Marina Alta, s'hi exposa una col·lecció de ferramentes i curiositats aportades pels veïns del municipi. A través d'aquests objectes, recreem la vida dels nostres avantpassats: l'austeritat de les eines de cuina mostra d'una dieta senzilla, les ferramentes de cultiu rudimentari amb les quals s'extreia de la terra el fruit d'un treball dur, el mobiliari, els vestits, els ornaments, etc.

Aquesta ruta es pot fer en un mateix dia, però per a poder visitar de manera més profunda els pobles considerem que s'hauria de fer almenys en dos dies diferents, sense presses. Les coves són el fil conductor, però el veritable valor és entendre com el paisatge subterrani, la història dels pobles i la vida actual formen un mateix relat.

Entrar en una cova no és només una visita: és una manera d'aprendre a mirar el territori amb més profunditat.

I MÉS ENCARA. A la taula i al llit al primer crit.

ACTUALITAT

L'exposició itinerant interactiva les "Aus de la Marina" de la MACMA dona el tret d'eixida a Parcent

L'exposició itinerant "Aus de la Marina Alta" és una iniciativa des de l'àrea de cultura i patrimoni de la MACMA, Mancomunitat Comarcal de la Marina Alta, dissenyada per a apropar la riquesa ornitològica de la comarca a un públic ampli i divers, alhora que donem a conéixer els diferents ecosistemes existents a la comarca.

L'ornitologia és una disciplina essencial, ja que amb aquesta podem conéixer més profundament la fauna de la nostra zona i ser conscients de les amenaces que pateixen les nostres espècies d'aus, amb l'objectiu de sensibilitzar a les persones visitants de la importància de protegir i cuidar el medi que ens envolta. A més, també pretenem conscienciar sobre el canvi climàtic i la seua repercussió sobre la vida animal, que posa en perill la seua supervivència.

L'objectiu general d'aquesta exposició és donar a conéixer la varietat d'aus i ecosistemes que podem trobar a la Marina Alta. Respecte als objectius específics trobem els següents:

- Promoure el coneixement i la valoració de la biodiversitat ornitològica de la Marina Alta.
- Sensibilitzar sobre la importància de la conservació dels hàbitats naturals i les espècies d'aus.
- Oferir una experiència educativa i entretinguda per a públics de totes les edats.

El passat divendres tingué lloc la inauguració a Parcent a l'edifici Gabriel Miró amb la participació de l'educadora ambiental Yesmina Mascarell, l'ornitòleg i fotògraf Jesús Vilaplana a més de l'equip de l'àrea de cultura de la MACMA. L'exposició es podrà visitar a Parcent fins al 2 de març, cada dilluns i dijous de 17.00 h a 19.00 h.

La nostra exposició estarà present durant el 2026 i part del 2027 pels diferents municipis de la Marina Alta que ho han sol·licitat, sent els següents:

- Benimeli. Del 6 de març al 25 de març 2026
- Benigembla. Del 27 de març al 15 d'abril de 2026
- Llíber. Del 17 d'abril al 6 de maig de 2026
- Xaló. Del 8 de maig al 27 de maig de 2026.
- Benissa. Del 29 de maig al 17 de juny de 2026
- Senija. Del 10 de juliol al 29 de juliol de 2026.
- La Vall d'Ebo. Del 31 de juliol al 19 d'agost de 2026.
- L'Atzúbia. Del 21 d'agost al 9 de setembre de 2026.
- Pedreguer. De l'11 de setembre al 30 de setembre de 2026.
- Beniarbeig. Del 2 d'octubre al 21 d'octubre de 2026.
- El Verger. Del 23 d'octubre a l'11 de novembre de 2026.
- Teulada Moraira. Del 13 de novembre al 2 de desembre de 2026.
- Gata de Gorgos. Del 4 de desembre al 23 de desembre de 2026.

- Jesús Pobre. Del 8 de gener al 27 de gener de 2027.

A més, també s'ha preparat la campanya escolar composta d'eixides escolars per a visitar l'exposició, i una sèrie de material didàctic dirigit al professorat.

Hui s'ha donat el tret d'eixida a Parcent on han participat 50 xiquets i xiquetes de l'escola del CEIP El Carrascal en edats compreses de 2 a 11 anys.

Enllaç al material didàctic: https://sites.google.com/macma.org/expo-aus-de-la-marina-alta/p%C3%A0gina-principal

La MACMA ja fa temps que treballa de valent per la preservació en tots els seus àmbits del patrimoni de la Marina Alta, aquesta vegada transformat en una exposició per a tots els gustos i edats.

ACTUALITAT

Es presenta el tercer cicle d'experiències "Descobrim la Marina Alta" amb noves activitats per a tota la família.

Per tercer any consecutiu, les àrees de cultura i patrimoni, i la Xarxa Esportiva de la MACMA, ofereixen rutes i experiències multiaventura per descobrir la comarca de forma lúdica i saludable.

Descobrim la Marina Alta és un conjunt d'experiències al medi natural a diferents indrets de la comarca. Amb aquesta proposta es combina l'activitat física amb el descobriment del nostre territori i no sols en l'àmbit paisatgístic, sinó també botànic, patrimonial o cultural. Es tracta d'una iniciativa sorgida des de les àrees de cultura i patrimoni, i la Xarxa Esportiva Marina Alta, tot i que en ella es treballarà des de totes les àrees de la Mancomunitat de forma coordinada, ja que a més a més, s'animarà a la població juvenil a gaudir d'un oci actiu, a través de la Xarxa Jove.

Després de l'èxit de les dues primeres edicions, la Mancomunitat consolida la proposta "Descobrim la Marina Alta" amb noves activitats per al 2026. En aquesta edició, s'ofereixen un total de catorze experiències repartides entre

els mesos de febrer i novembre. Entre altres, s'ofereixen rutes de senderisme nocturn, escalada en via ferrada, barranquisme o espeleologia. A més a més, aquest 2026 es presenten dues novetats.

Barranquisme al Pas del Calvo, Castell de Castells (Tardor 2025)

Per un costat, s'ofereixen quatre activitats aquàtiques per descobrir la nostra costa combinant rutes en caiac amb esnòrquel. "Amb aquestes eixides volem descobrir nous paisatges, com els submarins, que no estem tan acostumats a visitar i valorar, i que tenen una gran riquesa botànica i una biodiversitat en molts casos desconeguda" afirma la tècnica de turisme i patrimoni, que a més destaca que "Aquestes activitats aquàtiques s'han programat fora dels mesos de temporada alta per evitar massificar més les costes en els moments de màxima afluència turística". Les activitats aquàtiques programades per al 2026 són:

El 31 de maig a Benissa: "Entre Cales".

El 21 de juny a Dénia: "Més enllà de la Cova Tallada".

El 6 de setembre a Teulada - Moraira: "Descobrint el Cap d'Or".

El 20 de setembre a Xàbia: "L'Illot de la Mona".

Una altra de les novetats, és la inclusió d'eixides senderistes temàtiques amb gimcana familiar. En les mateixes s'ha volgut apropar part de la nostra història i patrimoni a la ciutadania en un format atractiu per a les famílies, amb una sèrie de proves al llarg del recorregut i acompanyades per experts en la temàtica, que completaran l'experiència. Per al 2026 s'han programat tres activitats d'aquest tipus:

El 19 d'abril a la Vall de Gallinera: "Al-Azraq, cabdill de les revoltes", amb Vicent Morera.

El 25 d'octubre a la Xara: "Jaciment arqueològic de l'Alt de Benimaquia", amb Josep Ahuir.

El 14 de novembre a Benidoleig: "Colles i bandolers a la Marina", amb Jesús Moncho.

Senderisme nocturn a Alcalà de la Jovada (Estiu 2025)

El programa senderista el complementen les ja tradicionals eixides de senderisme nocturn, que aquest any es fan els mesos de juny, juliol i agost. La primera pujarà al Cavall Verd desde Murla, un vessant menys conegut d'aquesta emblemàtica muntanya de la nostra comarca. La segona eixirà de Sagra i pujarà al Pla dels Poets, i la tercera ens portarà a descobrir el Castell d'Aixa, amb eixida en Llíber. Pel que fa a les activitats multiaventura, en aquest 2026 s'ofereixen dues activitats d'escalada en la via ferrada de la Penya Llisa, una de barranquisme al Salt de Fleix i una d'espeleologia en la Cova Bolumini.

Espeleologia al Morro de les Coves, el Verger (Tardor 2025)

S'han triat les experiències buscant donar a conèixer els diferents racons de la nostra comarca, zones de costa i d'interior, de nord a sud. Les activitats tenen un cost de 5 € per cobrir l'assegurança obligatòria, que dipositaran en inscriure's. Les inscripcions s'obriran mensualment per a les persones interessades. La MACMA ha creat un espai específic dins les seues pàgines web de Turisme i Esports, un apartat on es podran consultar totes les eixides, així com accedir a les inscripcions segons es vagen obrint al públic. Inscripcions ACÍ.

III Cicle d'experiències
Descobrim la Marina Alta
La Marina Alta. Un país minúscul i adorable
Rutes senderistes
Diumenge 19 d'abril
8.30 h - La Vall de Gallinera
Al-Azraq:
cabdill de les revoltes
Ruta nocturna
Dissabte 27 de juny
20.00 h - Murla
Cavall verd:
La revolta de Laguar
Ruta nocturna
Dissabte 18 de juliol
20.00 h - Sagra
Senda dels Poets
Ruta nocturna
Dissabte 29 d'agost
20.00 h - Lliber
Castell d'Aixa
Diumenge 25 d'octubre
8.30 h - La Xara
Jaciment arqueològic
de l'Alt de Benimaquia
Diumenge 15 de novembre
8.30 h - Benidoleig
Ruta al Seguili: Colles i
bandolers a la Marina
Rutes aquàtiques
Diumenge 31 de maig
8.30 h - Benissa
Entre cales
Diumenge 21 de juny
8.30 h - Dénia
Més enllà de la cova Tallada
Diumenge 6 de setembre
8.30 h - Teulada - Moraira
Descobrint el Cap d'Or
Diumenge 20 de setembre
8.30 h - Xàbia
L'Illot de la Mona
Multiaventura
Diumenge 22 de febrer
8.30 h - Parcent
Via Ferrada a la Penya Llisa
Diumenge 15 de març
8.30 h - Beniarbeig
Espeleologia
a la Cova Bolumini
Diumenge 26 d'abril
8.30 h - La Vall de Laguar
Barranquisme al Salt de Fleix
Diumenge 18 d'octubre
8.30 h - Parcent
Via Ferrada a la Penya Llisa
Inscripció prèvia · Places limitades
Preu: 5€ (en concepte d'assegurança obligatòria)
+ info: 96 575 72 37/ 607 334 445
www.macma.org/turisme
Cultura Marina Alta
GENERALITAT VALENCIANA
www.macma.org

ACTUALITAT

La Marina Alta inicia amb Europa el projecte RE:START per repensar el territori i retindre el talent de la Marina Alta

La **Mancomunitat Comarcal de la Marina Alta (MACMA)** ha acollit aquesta setmana la primera visita tècnica del projecte europeu **URBACT RE:START**, una xarxa de cooperació que reuneix territoris de diferents països amb l'objectiu de millorar l'atractiu de ciutats mitjanes i àrees rurals per a viure, treballar i emprendre.

Durant dues jornades de treball celebrades a la Marina Alta, representants del soci líder i l'equip expert del projecte han conegut de primera mà la realitat comarcal, els principals reptes demogràfics i econòmics i les iniciatives locals vinculades a l'emprenedoria, l'agroalimentació, la innovació rural i la qualitat de vida. Les sessions han combinat reunions tècniques, trobades institucionals i espais de diàleg amb agents del territori, amb la voluntat d'escoltar diferents

mirades i identificar oportunitats compartides.

RE:START trasllada a la comarca l'experiència desenvolupada per **Idanha-a-Nova (Portugal)**, un municipi que ha aconseguit revertir la despoblació mitjançant la creació d'ocupació verda, la rehabilitació d'espais en desús, la millora dels serveis i una estratègia d'innovació territorial orientada a atraure noves persones i activitats econòmiques.

Aquesta primera visita ha servit per posar les bases del treball conjunt i començar a configurar el futur **Grup Motor URBACT**, que integrarà administracions, entitats, empreses i societat civil. Des de la MACMA s'ha remarcat que el procés s'anirà ampliant progressivament en els pròxims mesos, amb l'objectiu de garantir una participació oberta i representativa del conjunt de la comarca.

El projecte culminarà amb l'elaboració d'un Pla Local de Transferència, que recollirà accions concretes per retenir talent, generar noves oportunitats i reforçar la identitat i la cohesió territorial de la Marina Alta, en coordinació amb altres territoris europeus.

Amb aquesta iniciativa, la MACMA consolida el seu compromís amb la cooperació europea i amb un model de desenvolupament sostenible, participatiu i adaptat a les necessitats reals del territori.

RE:START transfer journey

URBACT Co-funded by the European Union Interreg

RESSENYES

Ressenya literària 2026

Ressenya de març'26: L'illa infinita

'L'illa infinita', de Muriel Villanueva

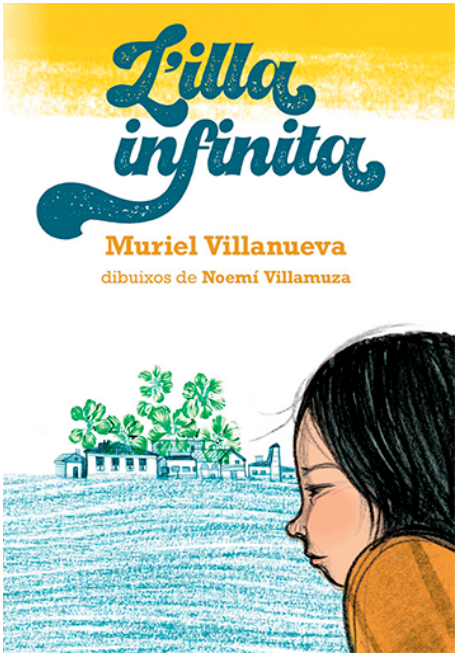

Muriel Villanueva va nàixer a València l'any 1976. Ha escrit diversos llibres per a totes les edats, però destaca especialment pels seus contes infantils. Pel seu conte 'l'Illa infinita' ha guanyat el Premi Ciutat de Dénia i ha estat seleccionada dues vegades per al premi Atrapallibres, amb les novel·les '***Duna'*** i '***El refugi del Tarek'***. Actualment, publica amb regularitat a la revista digital Catorze, col·labora en projectes teatrals propis i aliens, i escriu guions per a la productora de cinema independent Círculo Bipolar.

'L'illa infinita' narra les aventures de Lluna i la seua iaia, que per motius econòmics han d'abandonar el seu pis i traslladar-se a l'antiga casa de la família, en una illa molt

menuda. Allà coneix un xiquet i una xiqueta amb qui comparteix experiències fantàstiques. A més, comença a estrényer llaços amb les persones que l'envolten i fa la sensació que l'illa amaga algun secret i és més gran del que pareix.

Amb aquest conte, l'escriptora ens transporta dins del món de la protagonista, ens endinsa dins de la ment dels personatges i ens transporta a un món fantàstic i nostàlgic que ens farà emocionar.

RESSENYES

Ressenyes musicals 2026

Ressenya de març'26: V.

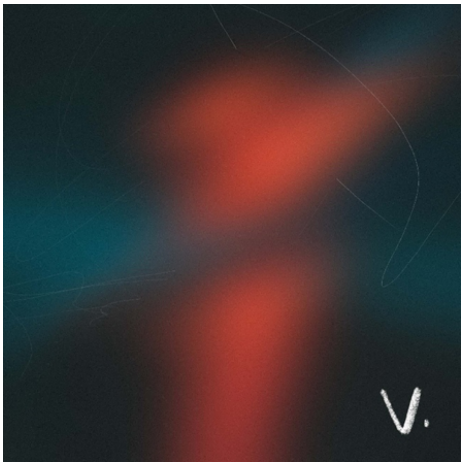
Quinto: 'V.'

quinto__v

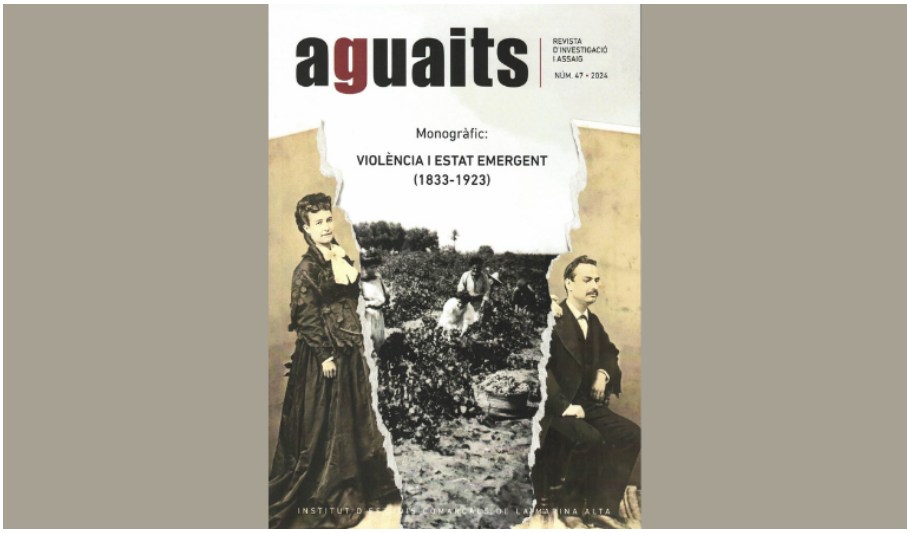
Quinto és un jove músic nascut a Pego l'any 2000. Des de sempre s'ha interessat per la música. Es va iniciar amb la percussió i posteriorment va començar a formar part de l'Agrupació Musical de Pego. Com a cantant, amb quinze anys va formar un grup junt amb els seus amics, que es coneixia com a "Reacció". Ara actua en solitari, des del seu debut el 2024 amb el seu EP "V". Aquell mateix any, va fer una gira per la Marina Alta, però també va actuar en altres llocs de fora com a València o al Festivern de Tavernes de la Valldigna. L'any 2025 va començar a tindre més èxit i a actuar en grans ciutats com Barcelona i Madrid. Va debutar amb el senzill "Ara què fem", on mostrava el seu nou estil de música urbana. Posteriorment, va anar llançant cançons fins que a juny de

2024 va publicar l'EP que comentarem: V. Al disc, Quinto canta sobre desamor i relacions complicades, i mostra una visió crítica de la societat actual.

Respecte a la tipografia musical del disc, Quinto mostra la seua versatilitat com a artista, presentant diversos estils en un sol EP. La primera cançó, "Ethos", ens mostra la seua habilitat per a rapejar. Després va "Ara què fem?" amb un estil més melòdic. Amb "Blanc i negre" fa una lletra més introspectiva. El tema "Petjades" el canta juntament amb Esther donant-li forma de balada acústica. El tema "128" és d'estil pop-rock i electrònica. Finalment, tanca el disc amb "Però", d'estil tecno. En aquest parla precisament d'açò, de la seua capacitat d'adaptar-se a diversos estils musicals: "*jo no soc 'rapero', però rapege (...) no soc 'rockero', però rockege*".

RESSENYES

ressenyes recerca 2026

Ressenya de març'26: Violència i Estat emergent (1833-1923)

'Violència i Estat Emergent' d'Aguaits

El número 47 de la revista ***Aguaits*** presenta el monogràfic "Violència i Estat emergent (1833-1923)", una publicació editada per l'Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta (IECMA) i coordinada per l'historiador Ricard Llompart. Aquest volum se centra en l'anàlisi del paper que va jugar la violència en el procés de construcció de l'Estat liberal durant el segle XIX i les primeres dècades del segle XX, amb una especial atenció a la realitat històrica de la Marina Alta.

El monogràfic està format per huit articles que exploren les diverses formes de violència presents en aquest període tant socials com polítiques i institucionals i la seua estreta relació amb la configuració de noves estructures de poder. A través de diferents estudis de cas, els treballs analitzen com aquests conflictes van contribuir a la consolidació de l'Estat i al reforçament del caciquisme en diverses poblacions de la comarca, un fenomen clau per a entendre les dinàmiques de poder locals.

A més, el volum ofereix una visió detallada d'un període històric complex i marcat per profundes transformacions socials, econòmiques i polítiques, en què la violència va actuar com un element estructurador de la societat i de l'Estat emergent. Lluny d'una visió anecdòtica, els articles aporten una lectura rigorosa que permet comprendre la naturalesa dels conflictes i el seu impacte en la vida quotidiana i en les institucions.

Aquest número d'Aguaits és el resultat de les I Jornades d'Història de la Marina Alta, celebrades el desembre de 2023, i constitueix una aportació significativa tant per a la recerca històrica com per al coneixement del passat contemporani de la comarca. El monogràfic esdevé, així, una eina fonamental per a aprofundir en l'estudi de l'origen de l'Estat modern i les seues conseqüències a escala local.

L'ENTREVISTA DEL MES

L'entrevista del mes

Entrevista del mes de març'26: Tardor Graffiti

ENTREVISTA A TARDOR GRAFFITI, ARTISTA URBÀ.

Tardor Graffiti és un artista urbà natural de la Xara, nascut l'any 1996. A pesar de la seua joventut, compta amb una trajectòria consolidada en el món del muralisme, amb projectes fets tant a escala nacional com internacional. Format en art aplicat al mur i il·lustració, el seu treball destaca per una forta connexió amb l'entorn.

Al llarg dels anys ha desenvolupat murals en ciutats i pobles de tot l'Estat i ha participat en festivals i projectes d'art urbà arreu del món, col·laborant amb institucions públiques i iniciatives culturals. La seua obra transforma l'espai públic en un lloc de diàleg i reflexió, apropant l'art a la vida quotidiana de les persones.

Bon dia. Quins estudis i quina formació artística tens? Per què et vas decantar per la pintura mural? Què et va despertar l'interés?

Bon dia. Vaig estudiar el batxillerat artístic a l'IES Historiador Chabàs de Dénia i, posteriorment, vaig continuar la meua formació a Madrid. Allí vaig estudiar a l'Escola La Palma, on vaig cursar el Grau Superior d'Art Aplicat al Mur, i més tard em vaig formar en il·lustració tradicional i digital.

La formació acadèmica ha sigut molt important per a mi, però també ho ha sigut sempre la part més autodidacta: investigar, provar tècniques i pintar pel meu compte.

Vaig començar a pintar murals quan tenia uns 16 o 17 anys. Al principi feia sobretot graffitis de lletres, però amb el temps vaig anar incorporant personatges, figures i, més endavant, retrats. Ha sigut un procés molt progressiu I d'evolució constant. Amb els anys he pogut afrontar projectes cada vegada més grans, perfeccionant tant la tècnica com el discurs i allò que vull transmetre en cada obra.

Quant de temps de mitjana necessites per fer un mural? A part dels esprais, quins recursos necessites?

El temps necessari depén molt de la grandària del mural, de la complexitat del disseny i de les condicions del mur. Tot i això, cal tindre en compte que un projecte mural comença molt abans de pintar.

Abans d'intervenir un espai, m'agrada visitar-lo, observar-lo amb calma i entendre el seu context. Prenc fotografies, mesures i després, ja al taller, comence a pensar el concepte i a fer els esbossos. Una vegada el disseny està definit, el trasllade al mur. El procés de pintura pot durar, de mitjana, aproximadament una setmana, encara que pot variar segons els factors comentats.

A banda dels esprais, és necessari utilitzar molts altres recursos: eines tecnològiques per al disseny previ, pintures específiques segons el suport, preparacions prèvies del mur i, en molts casos, plataformes elevadores, etc.

En què t'inspires? Quines són les teues influències?

M'inspire en les vivències del dia a dia, en els viatges, en les amistats, en els llibres i en les pel·lícules que m'agraden. Tot allò que vivim ens deixa una empremta d'una manera o d'una altra, encara que de vegades no en siguem conscients, i acaba reflectint-se en l'obra.

Pel que fa a les influències, n'he tingut moltes al llarg del temps: amics, persones que he anat coneixent pel camí i artistes que admirava inicialment a través d'internet. Amb alguns d'ells he tingut la sort de coincidir, conéixer-los personalment i fins i tot establir una amistat.

Quin estil tenen les teues obres? Quins missatges intentes transmetre amb les teues pintures? Explica també un poc la simbologia.

En les meues obres m'agrada treballar diferents temàtiques, sempre adaptant-me a l'espai i al context on s'ubica el mural. Quan es pinta al carrer, crec que és molt important ser conscient que l'obra formarà part de la vida quotidiana del veïnat.

M'agrada abordar idees que poden ser reivindicatives, però sempre des d'una mirada positiva. Pense que l'art urbà té un gran impacte, ja que modifica l'espai públic i és visible durant molt de temps. Per eixe mur passaran moltes persones cada dia, i m'agrada pensar que l'obra pot alegrar-les, fer-les reflexionar o despertar-los alguna emoció.

L'art té un poder comunicatiu molt gran i, per a mi, és un llenguatge amb el qual em resulta més senzill expressar i contar determinades coses.

Quins murals has fet per la Marina Alta i quin ha sigut el que més t'ha agradat?

És difícil triar un mural favorit, perquè n'hi ha molts que m'agraden tant pel resultat final com pel que representen o per les experiències viscudes durant el procés de pintura.

Si n'he de destacar un recent, parlaria del mural que vaig pintar a Benigembla. Va ser un projecte en què vaig tindre total llibertat creativa i l'espai de la façana acompanyava

molt bé la proposta. Hi vaig representar una dona amb una mirada intensa, com si volguera contar alguna cosa sense necessitat de parlar, acompanyada d'elements naturals que dialoguen amb l'entorn. El fons connecta amb el paisatge real del poble, amb les muntanyes que l'envolten, integrant el mural dins del territori.

Fora d'Espanya vas fer un magnífic mural 3D a Alemanya, amb un significat molt profund. Podries descriure'l i explicar-nos el seu significat?

El mural el vaig pintar a la ciutat de Dresden, a Alemanya, i es tracta d'un mural anamòrfic en 3D, pensat perquè l'efecte visual només es perceba des d'un punt de vista concret. És un tipus de treball molt tècnic, que juga amb la perspectiva i amb la manera com l'espectador interactua amb l'obra.

Pel que fa al significat, el mural fa una clara referència a l'Holocaust i a la memòria històrica. S'hi representa una mà en la qual es pot reconéixer el vestit d'un refugiat, símbol de totes aquelles persones que van patir persecució, desplaçament i pèrdua de llibertat. Sobre la mà hi ha un ocell posat, que actua com a símbol de llibertat, esperança i futur.

Amb aquesta obra volia parlar del passat, però també del present, i recordar la importància de no oblidar la història, fent valdre la resistència humana i la capacitat de continuar endavant fins i tot després dels moments més foscos.

On més has pintat?

He pintat en diferents ciutats d'Espanya, com València, Madrid, Ferrol, Barcelona, Màlaga, així com en pobles més xicotets, tant de la Marina Alta com d'altres zones del territori.

A escala internacional, he tingut l'oportunitat de pintar en països com Dinamarca, on he realitzat nombrosos projectes, així com a l'Índia, Aràbia Saudita, Alemanya i l'illa de la Reunió. En molts d'aquests casos he participat en festivals internacionals d'art urbà, i en altres he treballat en encàrrecs per a ajuntaments o empreses privades.

Pintar fora sempre és molt enriquidor, perquè et permet

conéixer altres cultures, altres formes d'entendre l'art urbà i adaptar el teu treball a contextos molt diferents.

Tens algun projecte al cap actualment o estàs ara mateix en creació d'algun mural? Si és així, quin?

Ara mateix estic immers en diversos projectes, tant murals com de treball d'estudi. Alguns estan vinculats a iniciatives culturals i institucionals, i altres són propostes més personals, on puc experimentar amb calma.

En aquesta etapa continue explorant temes que m'acompanyen molt, com la relació entre la figura humana i la natura, el territori i la identitat. També estic pensant nous formats i maneres d'afrontar el muralisme, amb ganes de continuar aprenent, evolucionant i afrontant reptes diferents.

Moltes gràcies, Tardor Graffiti!

Whatsapp | Telegram | Correu electrònic

O seguiu-nos a les Xarxes Socials!

Mancomunitat Comarcal de la Marina Alta:

Xarxa Jove Marina Alta:

Xarxa Esportiva Marina Alta: